

Sporočilo medijem

Slovenski sadjarji nujno potrebujejo podporo za učinkovito zaščito pred pozebo

Ljubljana, 7. april 2025 Današnje nizke temperature so ponekod prinesle že drugo letošnjo pozebo v trajnih nasadih. Sadjarji zato pozivajo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano k hitri in učinkoviti podpori za vzpostavitev ustrezne zaščite pred pozebo v trajnih nasadih prek posebnih javnih razpisov iz naslova skupne kmetijske politike.

»Poleg tega se sadjarji soočamo s problemom zavarovanja, saj koščičarjev z letošnjim letom ni več možno komercialno zavarovati«, je poudaril Mohor Holešek, predsednik Združenja za sadjarstvo na današnjem sestanku članov združenja. Sadjarji, ki so se lahko poslužili aktivne zaščite sadovnjaka v obliki oroševanja, so verjetno dovolj dobro zaščitili svoje sadno drevje pred nizkimi temperaturami, še vedno pa ne povsod. Kljub možnim podporam so oroševalni sistemi, ki lahko ščitijo pred pozebo, nameščeni na zgolj 5 odstotkih površin intenzivnih sadovnjakov (na 223 od 4.400 hektarjev), kar je bistveno premalo, so opozorili člani Združenja za sadjarstvo pri GZS - Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij.

Prva letošnja škoda zaradi pozebe je bila popisana že med 18. in 21. marcem 2025, ko je padec temperature najhuje prizadel Primorsko, predvsem nižje lege Goriških Brd, Vipavske doline, Krasa in Slovenske Istre, ponekod pa tudi Pomurje, Štajersko in Dolenjsko. Prizadeti nista bili le Gorenjska in osrednjeslovenska regija. Po prvih ocenah je prva pozeba največ škode povzročila na zgodnje cvetočih sadnih vrstah, kot so marelice, breskve in nektarine, poškodbam pa so bili izpostavljeni tudi nasadi kakija, zgodnjih sort hrušk in jablan na toplejših rastiščih.

Dr. Matej Stopar, koordinator Javne službe v sadjarstvu, opozarja, da so pozebne temperature, ki so se v sadovnjakih v začetku tega tedna gibale večinoma nekje med -2 in -4 stopinj Celzija, verjetno imele za posledico delno pozebo, tokrat tudi pečkatega sadja. Najbolj je bila pozebi izpostavljena hruška, ki je imela socvetja že polno odprta. Jablane, ki so trenutno v fenološkem stadiju rdečih popkov do prvih posameznih odprtih cvetov, prenašajo kakšno stopinjo hladnejših temperatur, vendar praksa kaže, da tudi pri tem fenološkem stadiju vse temperature pod -1,5 stopinje Celzija že lahko škodijo rodnemu nastavku. Pozebo cvetnega brstja se v primeru mejnih temperatur niti ne da zaznati s preprostim pregledom pomrzlih cvetov oz. plodnic, temveč se škoda lahko izrazi kasneje s preveč poudarjenim trebljenjem plodičev.

Kakšna bo končna ocena škode po letošnjih pozebah, sadjarji zdaj še ne morejo govoriti.

Združenje za sadjarstvo pri
GZS - Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij